

OPISANIE (203) *sb n*

-f-, -s- (189), -ff-, -fz- (14).

o oraz a jasne, w e wahania.

sg *N* opisanie (90) -é (12), -e (2), -(e) (76); -é *SarnStat* (5); -é : -e *SienLek* (5:1), *Oczko* (2:1). ◇ *G* opisaniã (60); -ã (55), -a (1); -(a) (4); -ã : -a *NiemObr* (1:1). ◇ *D* opisaniu (6). ◇ *A* opisanié (19); -é (5) *SienLek*, *SarnStat* (4), -e (1) *BiałKat*, -(e) (13). ◇ *I* opisaniem (7) *WujJud*, *CzechEp* (4), *SarnStat* (2), *opisanim CzechRozm* (2); ~ -ém (2); -(e)m. (5). ◇ *L* opisaniu (18). ◇ *pl* *A* opisaniã (1).

Sł stp brak, Cn notuje, Linde XVII w. (z Cn) s.v. opisać.

1. *Pisemne przedstawienie, omówienie, pokazanie; relacja; demonstratio, representatio Mącz; historia Calep; descriptio Cn [w tym: kogo (24), czego (65)] (115) : Leop Ps 51 arg; BibRadz II 138b marg, Apoc 17 arg; Conficientissima literarum civitas, Wielmi pilne miãłto ku opifãniu tych rzeczy ktore ku pamiećy ludzkiej należą. Mącz 115a; rei representatio, Opifãnie niektórej rzeczy tãkie yãkoby nã to patrzãł gdy fie o tym czyta. Mącz 161a; SienLek 196, Ttt3, Ttt3v, Ttt4v źp, Yyy źp, Yyyv; SienLekAndr a3; Ofobliwe opifãnie skutkow przereczzonego zãćmienia Słonecznego. LeovPrzep A4, C4; BiałKat 1v; WujJud 20 [2 r.], 94, Mm2; RejPosWstaw [143²]; to tãk ono Ieruzãlem y gorę Syońfkã opifuie/ że fie ono opifãnie żadnã miarã/ do onego mãteriãlnego Ieruzãlem/ ãni do onej żiemfkiej gory Syońfkiej ściãgãć nie może. CzechRozm 119v, 6, 119v marg, 120, 137, 162v, 178, **3; Oczko 2v, 24, [42]v: Wfzãkże y ãam Sigifmundus Herberftein wyfłzey w opifãniu Miãłtã Moskwy tãk mowi: A iżby Miãłto Mořkwã inřzym krãinom przewisko od fiebie dãć miãłã/ to nie pewna/ ãle prawdzie rzecz podobna/ ifz od rzeki Miãłto imię wzięło. StryjKron 91; Iest teź nie lãdã řpotwarzenie Ewãnieliftow o ktorych to I.M.X.K. mowi/ iãkoby oni vmyřlnie dla Zydw bãwić fie mieli opifãniem Pãńfkim według ciããłã: [...] mãłto dotykãiãc bořtwã Pãnã Chriřtuřowego CzechEp 207; Zwyczãy piãrřzow stãrego Testãmentu w opifãniu rzeczy CzechEp 366 marg; Niechby iedno ãam I.M.X.K. [...] weyrzrãł w opifãnie żywotã Papieźa Sergiufza 3. y pilnie fie mu przypatrzyl. CzechEp 418, 46, 230, 234, 314, 326 marg (11); ReszHoz 114; WerKaz 281; Ichnographia – Poznaczenie rzeczy do opifãniã. Calep 499a; GostGospSieb +2v; Opifãnie powinnořci dobrego wãlnego Oyczyzny miřořnikã. Phil B marg; Opifãnie przyczyn prze ktore do zniřczenia y zguby Pãńřtwã y Kroleřtwã wfzelkie przychodzą. Phil P; Opifãnie czterech ãniořow/ ktorzy mãiã pokãrãć ziemię. WujNT 854; Opifãnie haeretykow y wãlnořci ich. WujNT 860 marg, 574 marg, 644 marg, 838, 839, 860, 869 marg, Cccccc 3v; PIERWSZA CZĘSC PRAWA ZIEMSKIEGO, z řtrony opifãnia perřon Sãdowych/ y zãřiedźienia ich vrzędu. SarnStat 553, 544, 634.*

opisanie przez co (1): W piãtego ãniořã zãtrãbieniu/ opifãnie haeretykow/ przez gwiazdę řpãdlã z niebã/ y przez řzãrãncze z dymu przepãřci wypuřzczone. WujNT 857.

opisanie o czym (3): SienLek 116; A przetoź ãczkolwiek o tym [wychowaniu dziãtek] wiele w piřmie opifãnia mamy/ wfzãkże Pan Bog chciãł to nam dořtãteczniey w przykãdzye wychowãnia Synã řwego y w dzyecińřtwie iego/ dla nãuki nãřzey/ zořtãwić ã pokãzãć RejPosWstaw [41²]; ReszHoz 114.

opisanie czyje [= przez kogo] [w tym: G sb i pron (10), ai poss (3)] (13): ã nie bãdź poruřzon w vmyřle fwoim ku żadnemu z nas s powieřci opifãnia ludźi złořciwych/ ktorey ãni Bogã/ ãni Krolã/ ãni řtãrřzego rořkazãniã dbãiã BielKron 443v; SienLekAndr a3v; A iż wedle opifãnia Prorockie⁹⁰/

nie może być to o onym żydowskiem mieście/ gorze/ y wżytckiej ziemi rozumieć *CzechRozm* 119v; Gdziebym też zaraz Páwła ś. opifanie Antychriftá 2.Teff.2. miał być wołą rozebrać/ y inżych wiele mieyfc z Obiáwienia Ianowe⁸⁰ przypomionąc *CzechEp* 422, 110, 231, 330, 340, 371, 373; Kto się też pilnie przypátrzy Ianowemu opifaniu beſtyey pirwżey/ y wtorey/ obaczy iż przez pirwżą nie iednego człowieká rozumiał *NiemObr* 163; *PaprUp* A2; Którym prawem Spifka ziemiá do Królestwá należy, z tego opifania Iurifty Polfkiego wyrozumiéſz. *SarnStat* 1219.

opisanie czyje [= kogo] (2): Bo iefli o boſtwie Páná Chriftułowym/ początek/ ſrzodek/ y koniec Bibliey doſyc iálnie ſwiádczy: á iákoż to prawdá będzie/ że się opifaniem Pánfkim wedle ciála vmyſlnie zábawiali Ewánieliftowie żydom folguią[c] *CzechEp* 210, 207.

W przeciwstawieniu: »wzmianki... opisanie« (1): Stámtąd gdy ſye Piſmá y Rozum z Pánſtwem do Rzymu przenioſł/ iuż nie wzmiankam/ ále zálotóm/ wżywaniu/ á opifaniu Cieplic przypátrzyć ſie mozem *Oczko* 2v.

W charakterystycznych połączeniach: opisanie Antychryſta (5), beſtyjej, dziejow, heretyka a. heretykow (8), Jerolimy (2), lekarstw (2), miasta (2), person, powinności, przyczyn, rzeczy (8), sądu bożego, spraw (3), zioł, zwierzęcia, żywota (2); sposob opisania; opisanie wystawić; opisanie dawne, dobre, dostateczne (dostateczniejsze) (5), główne, jawno, nieporządne, osobliwe, osobne, pożyteczne, skuteczne, szersze, własne.

Wyrażenia: »opisanie czasu« = *descriptio temporis* *Mącz*, *Cn* (3): *Temporis circumscriptio*, Opifanie czáfu. *Mącz* 374d; *descriptiones temporum*, Opifanie czáfów/ co ſie którego czáfu ftáło/ álbo ſie też ma ftác/ to yeſt rozłożenie czáfu. *Mącz* 375b; *CzechRozm* 137.

»opisanie drogi (a. drog), peregrynacyjej« = *itinermium* *Mącz*, *Calep* (2:1): *itinerarium*, Opifanie dróg wędrowania. *Mącz* 157a; *Itinerarium pro commentarijs rerum per iter gestarum*, Opifanie peregrináciey á pielgrzymowánia álbo wędrowánia ſwego *Mącz* 175d; *Calep* 566b.

»krótkie opisanie« [*szyk* 5:1] (6): Opifanie krotkie Zywoťá Ezopowego/ iteż inżych ſpraw iego. *BierEz* A2; *Summá* ábo krotkie opifanie wżytkiego Piſmá ſwiętego *BibRadz* *6v; Wżyſthkiej Liſflándzckiej ziemie/ iáko przed tym lámá w łobie była/ krotkie á pożyteczne opifanie. *KwiatOpis kt*; *KuczKat* 10; *ReszPrz kt*, *ReszHoz* 114.

»opisanie miejsc« = *topografia*; *descriptio loci* *Cn* (1): *Topographia*, Latine *locorum descriptio*, Opifanie mieyfc. *Mącz* 458c.

»opisanie rodzaju, narodu« = *rodowód*, *genealogia* *Calep*; [*szyk* 4:1] (3:2): Ci ſzukáli opifania narodu ſwego [*scripturam suam genealogizatorum*]/ ále nie náleżli y zrzuceni ſá z kápłáńſtwá. *BibRadz* 2.*Esd*r 2/62; *CzechRozm* 152v; *Calep* 450a; *Máttheufz* S. z Lukáſzem w opifaniu rodzáiu Páná Ieſuſowego zgadzáiá ſię áż do Zorobabelá. *WujNT* 3, 3 *marg*.

»słowne opisanie« (1): Słowne opifanie złączenia wielkiego zwierſchnich Pláneto w *LeouPrzep* A.

»opisanie ſwiata« (2): *Plinius* teź tę Rzekę tymże imieniem zowie *Phut*/ á *Ptolomeus* w opifaniu *ſwiatá Phut* *StryjKron* 11; *Cosmographia* – Opifanie ſzwiata. *Calep* [265]a.

»wirszem opisanie« (1): Przeſławnego wyázdu do Kráková/ y pámięci godney Koronáciey Henryká Wálezyuſá [...] ſkuteczne wirszem opifanie przez Máthyá *Strykowiufá* *Prekonideſá*. *StryjWjaz kt*.

»wtore opisanie prawa bożego« = *Księga Powtórzonego Prawa; Deuteronomium Vulg (1)*: A gdy iuż wfiędzie ná ftolicy krolethwá fwoie⁸⁰ wypifife łobie w księgi/ to wtore opifanie Prává Boże⁸⁰ [wypifife łobie powtórzenie prává zakonu tego ná księgách *WujBib*]/ wziąwłfy Exemplarz od kápłanow z pokolenia Lewi *Leop Deut 17/18*.

»ziemie opisanie« (1): *Geographia – Ziemie oppifanie. Calep 452a*.

Szeregi: »dowodzenie, opisanie« (1): *Demonstratibilis, Latwi ku dowodzeniu/ opifaniu. Mącz 231d*.

»historija, (abo) opisanie« (2): *Hiftorya mowię ábo ono porządne opifanie rzeczy ftworzonych/ á nád to człowieká y vpadku iego CzechRozm 96v; Historia – Hiftorią, oppifanie nieiakoweí fprawy. Calep 485a*.

»nauka i opisanie« (1): á żeby też y temu/ rádá była w ich niedoftátkach/ według náuki y opifania námięniónęgo *Wydawce SienLekAndr a3v*.

»opisanie i okazanie« (1): przetoż/ áby fię mądrością fwą przed fwymi popifał/ [*ksiądz kanonik*] zmyślił łobie iákies dziwne opifanie y okazanie tey rzeczy [*upadku aniołów*]/ ktorým náporząd ná Bogá y Chriftułá fyná iego potwarz we włoczy *CzechEp 203*.

»opisanie, (i) powieść« [*szyk 1:1*] (2): *BielKron 443v; Wie o nas náłz páłterz: á Papież procz opifania y powieści drugich wiedzieć nie może. CzechEp 330*.

»poznanie i opisanie« (1): *Muśi być iż rożnice żadney miedzy ich náturą Bożką [Ojca i Syna] nie máłz. Bo gdyby namnieyfza była: iużby nie iedno było poznánie y opifanie obudwu. SkarKaz 548b*.

»opisanie i rozdzielenie« (1): *Opifanie y rozdzielenie złodzieyftwá/ iáko wiele rodziów złodziei. KlonWor 3*.

»opisanie i świadectwo« (1): *Krotkie opifanie y świadectwo/ o Mieście Rzymfkim/ o iego wierze/ y dobrych vczyńkách/ ktore fię w nim dzieią ReszHoz 114*.

»opisanie, wyliczanie« (1): *Genealogia – Rodzaiu oppifanie, wiliczanie. Calep 450a*.

»opisanie albo (i jakoby) wymalowanie« (2): *Ichnemon, Zwierzę Egypckie tak wielkie yáko kot ále myfzy podobne. Ichnographia, Opifanie álbo wymálowanie tego zwierzęcia. Mącz 164a; To opifanie y iákoby wymálowanie Sądu Bożego/ y żywotá wiecznego podobne ieft onemu o Lázárzu y Bogaczu GrzegŚm 60*.

»wysłowienie i opisanie« (1): *żem miał był wołá [...] zofobná o Antychriście fwoie zdanie [...] wypifác: począwłzy/ nie tylko ab etymologia vocis, ále y od wyłłowienia y opifania Antychriftá/ wedle piłmá ś. infzym iuż porządkiem CzechEp 421*.

»opisanie albo znaki« (1): *Tu máłz włafne y ołobne opifanie ábo znaki haeretyckich y odłzczepieńfkich miłtrzew ábo vczyćielow. WujNT 462*.

Wyrażenia przyimkowe: »bez opisania« (1): *Aż do ftá tálántow śrebrá/ y aż do ftá korcy płzenice/ y aż do ftá bátow winá/ y do ftá bátow oliwy/ á foli bez opifania [quod non scriptum est (marg) ut non scribatur (-)]. BudBib 1.Esdr 7/22*.

»wedle (a. według) opisania« (5): *SienLekAndr a3v; CzechRozm 119v; Bo to náłzá ieft wiárá: náłze to ieft wyznánie wedle opifania Ianá ś. CzechEp 340, 195; Iednák dla okazania lepłzęgo, położyłem*

to, A/ w téy Ortogrąphiiéy Páná Kochánowfkiégo, iuż nie wedle tego opifánia dawnego, ále wedle polziedniégo zwyczáiu iego. *JanNkar E*.

2. *Pisemne rozporządzenie, nakaz; postanowienie; descriptio Vulg, JanStat; dispositio, inscriptio, obligatio, tenor JanStat (34)* : Wízákże w tey mierze/ więcey zwyczáiu álbo włafnych wftaw wżędy náfláduiá/ niżli tego opifánia *GroicPorz d3v*; Aby tedy wiedzić/ które kauzy do Duchownégo práwá/ które do swietckiego przyflucháią: tym opifániém oznáymuiemy/ opifuiemy/ poftánawiamy [*per hanc illarum descriptionem significamus, describimus et constituimus JanStat 235*] *SarnStat 213, 1027, 1185, 1255*.

opisanie czego (2): Iż dzieli ná rzeczy ku nabożeńftwu należące/ ktore Ceremoniámi zowá/ ktore w łobie máią opifánia/ flúzby Bożey oney zwierzchowney *CzechRozm 97v*; onę [*zgodę*] przez ofobné káždéy rzeczy opifánie rozumieliśmy zá rzecz potrzebná rozrzádzić [*ipsam per articulos infrascriptos duximus regulandum JanStat 865*]. *SarnStat 1087*.

opisanie o czym (1): Aczkolwiek tá prowincia z Krákwofkim Woiewództwem fpołem chodzi: wízákóz iż przedtym było ofobné y wdziélné Księftwo, tedy też tu ofobno o nim opifánié iest. *SarnStat 1218*.

Wyrażenie: »opisanie w prawie bożym« (1): Y *scrutinia* ktore to nápráwić miály/ iż fą mimo opifánie w práwie Bożym y popolitym krześciánfkim/ tedy też zá igrzyfko ftoiá/ y práktyki do wiefłzey w tym fmiáłości mnożą. *PowodPr 68*.

Szeregi: »opisanie i dekret« (1): A vkázuie się z opifánia y dekretu Florenckiego Concilium/ iż iednák oni dofkonále thę Swiętość fprawuiá *KuczbKat 125*.

»powinowactwo i opisanie« (1): zá prósbámi Pořłow od Rycérftwá y rádámi Rad nářnych koronnych zdáło fie nam bydź potrzebnó/ ábyfmy to wedle powinowáctwá y opifánia nářnego tu ná tym féymie nápráwili *SarnStat 13*.

»opisanie i przykazanie« (1): wřlytek porzádek/ y wřlytkie práwá iego vkaż im/ á nápiřfz przed ich oczymá/ áby ftrzegli wřlytkiego opifánia iego/ y przykazánia iego/ á czynili ie [*ut custodiant omnes descriptiones eius et praecepta illius et faciant ea Vulg*] *Leop Ez 43/11*.

»przywileje albo opisanie« (1): iáko o tym fzerzéy Przywileie tych to miał álbo opifánie nářzé fwiádczy *SarnStat 1230*.

Wyrażenia przyimkowe: »wedle (a. według, a. podług) opisania [czego, w czym, czyjego]« [w tym: przywilejów (3), statutu (3), konstytucji (2), przymierza (2), listu, prawa, w prawie, słowa Bożego; inne (2)] (21): wthem fzye ye⁸⁰ Kro. M. wedlye opifánia przemyerza bendzye raczil zachowacz. *LibLeg 11/138v, 11/153*; Ale w fprawách o gárdło/ zápláciwřzy Powodowi głowę wedle opifánia Práwá/ co zowá Wargeltem/ iuż Rękoymia od wřlythkiewy fpráwy bywa wolen *GroicPorz r4, ii2v; BielKron 331*; áżby fie cofnęli z tey obłędliwey drogi/ náftápiwřzy/ ná prawdziwą drogę páńfká/ po niey wedle opifánia flowá Bożego chodźili y rzádzili fie. *NiemObr 80*; SZlubem żadny fzláchćic ośiádlý wiázan nie ma bydź od nas/ áni od żadnych wrzędników nářnych/ ieno wedle opifánia ftátutu [*tantum iuxta descriptionem statuti JanStat 123*]/ Roku 1540. *SarnStat 66*; FRymárki dóbr nářnych z kimżekolwiek wczynioné/ wedle opifánia Conftituciy czynioné y pozwoloné bydź máią *SarnStat 91, 13, 497, 650, 742, 1025 (11)*.

~ *Wyrażenie*: »wedle (a. według) wyszszego opisania« [szyk 2:1] (3): iuz o tenże wyftępek drugą raz [!] nie ma być męczon/ oprócz żeby iye iákie nowe znáki pewne nań wynorzyły/ kthoreby były godne ku zdániu po wtore ná mękę wedle wyższzego opifánia. *GroicPorz* ii3; Ktorą im wolność daie na czały wieczne im i potomkom ich, według wyższe⁸⁰ opisania *ZapKościér* 1580/11; *SarnStat* 974. ~

»nad opisanie [czego]« (1): bo raczil yego K.m. rofkazacz fwim wfcem poddanim abi ony zadnego czlowieka przichodnia any Walałchina any Tvrczina wzyemy a wpanftwach yego K.m. przechowiawcz any ym zadney pomoczi any Zachowania dawacz niełmiely nad opyłłanie przymierza ktore Kroi ye⁸⁰ M. ma łpanem woyewodą walałkym *LibLeg* 10/64v.

3. *Definicja, określenie, wyjaśnienie, podział; definitio Mącz, Modrz, Calep, Cn; circumlocutio, circumscriptio, descriptio Mącz* [w tym: *czego* (29)] (35): *KromRozm III* A6v marg, Q3 marg; *GroicPorz* pv marg; *Compendium* [...] Aliquando etiam pro itinere abbreviato, Krótfza á lepłza drógá/ Krótkie opifánie nie którey rzeczy. *Mącz* 288d; *Topothesia*, Opifánie yednego słowá. *Mącz* 458c, 173c, 374d; *BiałKat* 41; *KuczbKat* 250; Heretyk ten iełt/ ktory zániedbawłzy zwierzchności Kościoła Powłzechnego/ niezbożnych wymyłłow łwych vporną myślą broní. Toć iełt wlaściwe á prawdziwe opifánie nie ktorego iednego/ ále wobec káždego Heretyka *WujJud* 21; To opifánie grzechu/ pierworodnemu tylko grzechowi przyłtoi *WujJud* 63; *WujJudConf* 33v; *CzechRozm* 139v; Opifánie cnot/ ktoremi dobrzy Krołowie [!] ozdobieni być máią [*Virtutes, quibus reges boni praediti esse debent, explicantur*]. *ModrzBaz* 15, 3v, 24, 55v, 58v; A iełtci wiára podłtácią tego/ czego łię nádźiewamy/ okazánim rzeczy niewidziánych rć. Z ktorego opifánia wiary [...] y wlałności iey/ potrzeba to napierwey baczyć y wważác/ łkądby łię ná taką wiaré zdobyć/ y przez co w niey vpewnionym być *NiemObr* 68; *Diffinitio* — Opifánię rzeczi iako iełt łama w łobie. *Calep* 322b, 199a, 296a; *WujNT* 777; *SarnStat* 282.

Ze zdaniem dopełnieniowym (1): Napirwey opifánie co iełt wiecznera Páńłka/ iż iełt łpráwá á włtháwá Pána Kryłthulowá/ ná ktorey przy chlebie á winie/ bywa dawano ciáło y krew łwięta iego. *RejPosWiecz*³ 99.

W połączeniach szeregowych (2): *Finitio Verbale idem quod Definitio* Wypifánie wyliczenie też wyłózenie á opłiánie [!] rzeczy zupelne yáko łie łámá w łobie ma krotkimi słowy/ ále wždy tak yżeby włziłtka náurá/ y wlałność rzeczy była ołięgniona y ogrodzona/ áby nie niezbywáło ani też niedołstawáło *Mącz* 127d; *Descriptio item pro definitione*, Wykład/ wyłózenie/ opifánie którey rzeczy. *Mącz* 375b.

W charakterystycznych połączeniach: opisanie cnot, grzechu, heretyka, Kościoła bożego (2), *pozwu, pychy* (2), *((nie)ktorej, tej albo owej) rzeczy* (7), *senatu, słowa, wiary* (4); *opisanie dostateczne, jasne, krótkie* (2).

Zwrot: »opisanie wyłóżyć« (1): od wlałności y wykładu imieniá tego [sakramentu] począc/ y rozne opifánie iego wyłóżyć potrzebá/ abyłmy łátwiey rozumieć mogli/ co ná tym mieyfcu wlałnie známionuie to łłowo. *KuczbKat* 105.

Wyrażenia: »opisanie praw(a)« [szyk 3:1] (4): przyłtoyna rzecz iełt naprzod wiedzieć/ Opifánie Práwá/ y roznołci iego: áby káždy Sędzia wiedział/ iákiem práwem ma ty łędzić/ ktorzy łą pod wlađzą á zwierzchnołcią iego *GroicPorz* a; DO tego przyłzłó/ że iuz o roznołci praw mowić mamy.

A może żaden odemnie nieczekąc/ iakoby od wstawce praw/ dośtatecznego opifania praw [*legum exactam descriptionem*] *ModrzBaz* 73v; Ktoraz lię przeto wolność zoftawa: Aza nie tá/ ktora w rownem opifaniu praw y fadow zależy [*quae in legum ac iudicium aequa descriptione consistat*]? *ModrzBaz* 89, 71v.

»opisanie słowy krotkiami« (2): *Circumloquutio, vel circumlocutio inde descendit, Opifanie słowy krotkiemy niektórey rzeczy. Mqcz* 197c, 127d.

Szeregi: »jakość albo opisanie« (1): *Qualitas – Iakość albo opifanie rze czy y iaka iest ftad przeziwaią. Calep* 885a.

»opisanie, ograniczenie« (1): *Finitio – Opifanie, ograniczenie. Calep* 420b.

4. *Spis, wykaz [kogo, czego]* (9) : *WyprKr* 30; Opifanie Kfiążath kthore przy they Koronacyey w Fránkforćie ná ten czás byli. *BielKron* 33lv; Wilgości przyrodzoné/ máią ofobliwe opifanie ná końcu tego vkázaczá. *SienLek* T[tt]2, T[tt]2 [2 r.]; Tych wzyftkich tytułów z Státutami wławnými opifanie znaydziefz w Práwie Ziemfkim w Księgách 10. *SarnStat* 160; ODpráwiwfy opifanie Woiewodze y fpól vrzędników, y obywatelów powiátowych Woiewódtw: káždego vrząd iego, będe wiliczał *SarnStat* 240, 90, 1230.

5. *Treść, brzmienie, zawartość; contentum, continentia, tenor JanStat [czego]* (8) : Thego tedy listu á mándatu Krolewfkiego było tákowe opifanie [*Et quidem epistolae typus sic scriptus erat*]. *Leop* 3.*Mach* 3/17; *SienLek* S[ss]v; Iz o tym przezyrzeniu písmo ś. namniey tám nie wfpomina: á frodze tego zákázuie/ co roznego opifaniu fwemu przydawác etc. *CzechEp* 110.

W charakterystycznych połączeniach: opisanie artykułów, listu (a. listow) (5), *mandatu krolewskiego.*

Wyrażenie: »opisanie słowo od słowa« (1): których Artykułów opifanie słowo od słowá iest tákowe [*articulorum tenor de verho ad verbum sequitur et est talis. JanStat* 908]. Naprzód/ iz każdy Biskup Alfperfki który będzie po nas/ y inni wzyfcy [...] będą powinni oblicznie przyśdz przed bytność Máieftatu Królewfkiego *SarnStat* 1124.

Szereg: »brzmienie albo opisanie« (1): Listy dożywotné od nas dáné/ we wzyftkim wedle ich brzmienia álbo opifania przez nas będą chowané *SarnStat* 86.

Wyrażenie przyimkowe: »wedle opisania« = *zgodnie z treścią* (4): y rozgrániczenie dóbr ták nálych/ iáko dziedzicznych/ wedle opifania onych listów [*iuxta illarum continentiam JanStat* 407] fkázuiemy bydz mocné y gruntowné. *SarnStat* 842, 86, 990, 993.

6. *Odpisanie, udzielenie odpowiedzi [na co]* (1) : Wiedzą todobrze drudzy/ iáko mię Wálenty Neotebel wyzywa: y iáko to co nigdy nie było przczyta. Ale iz ládá co plećie z kwiatków tych [...] o wieniec táki iego nie niedbam. [...] A iz mię y to od opifania [*lege: odpifania, lekcja: opisania mniej prawdopodobna*] ná nie powściągnęło/ iz on ty fwoie kwiatki ná zwał śniadaniem: obiecuiąc mi po nim iákiś gnaćifty obiad. *CzechEp* *2v.

7. *Miano, tytuł [z przytoczeniem]* (1) :

Szereg: »tytuł abo opisanie« (1): A ten tytuł/ ábo to opifanie Bog nád Bogi/ Pan nád Pány/ Bog wielki/ mocny/ y ftráfliwy/ czemu przydáiefz *CzechRozm* 5v.

Synonimy: 1. przedstawienie; 2. postanowienie; 3. definicyja, podział; 4. spis; 5. brzmienie; 6. odpisanie; 7. miano, tytuł.

Cf **OPIS, OPISAĆ**

AW